

บทที่ 4

ผลการวิจัย และอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 177 ชุด และใช้การสัมภาษณ์ในการยืนยันข้อมูลที่ได้ จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงและพรรณนาความ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล
2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
3. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
3. อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังแสดงในตารางที่ 4



ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n=177)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	55	31.07
หญิง	122	68.93
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	146	82.49
ปริญญาโท	18	10.17
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ ประกาศนียบัตร	13	7.34
3. หน้าที่ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	14	7.91
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	12	6.78
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	26	14.69
ครูผู้สอน	125	70.62
อื่นๆ	-	-
4. ประสบการณ์ในหน้าที่ปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 1 ปี	30	16.95
1 - 3 ปี	62	35.03
4 - 6 ปี	30	16.95
มากกว่า 6 ปี	55	31.07

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.93 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.49 ส่วนใหญ่ตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 70.62 และประสบการณ์ในหน้าที่ปัจจุบันอยู่ในช่วง 1 - 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.03

1.2 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่งหน้าที่	เพศ
อัสเคียวิทยาลัย	2	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	หญิง
มหาไถ่ภาคศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	หญิง
	1	หัวหน้าระดับ	ชาย
	4	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	หญิง
ขอนแก่นวิเทศ	1	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	หญิง
พัฒนาเด็ก	1	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	หญิง
รวม	10		

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ให้การสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 4 คน หัวหน้าระดับ 1 คนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 4 คน

2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามภารกิจ 4 ด้าน คือด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา และด้านการดูแล กำกับติดตามระดับสถานศึกษา

2.1 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รายละเอียดตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่ (n=177)	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา		
- การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ	112	63.28
- การแต่งตั้งกรรมการ / คณะทำงาน	55	31.07
- การแต่งตั้งคณะบริหารหลักสูตร	37	20.90
- อื่น ๆ	-	-
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา		
- การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษา	104	58.76
- การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน	59	33.33
- การวิเคราะห์กรอบหลักสูตรท้องถิ่น	57	32.20
- การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	56	31.64
- อื่น ๆ	-	-
3. ปัญหาการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
- ความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษา	80	45.20
- การกำหนดสมรรถนะสำคัญ	63	35.60
- การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร	53	29.94
- อื่น ๆ	-	-
4. ปัญหาการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา		
- การจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา	76	42.94
- การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้	61	34.46
- การกำหนดรายวิชาพื้นฐาน / เพิ่มเติม	56	31.64
- การจัดทำตัวชี้วัดการเรียนรู้	52	29.38
- การกำหนดรายวิชา / เวลาเรียน	31	17.51
- อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 6 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ต่อ)

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่ (n=177)	ร้อยละ
5. ปัญหาการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
- การวิเคราะห์ประชากรจุดเน้นของท้องถิ่น	76	42.94
- การจัดโครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	67	37.85
- การสอดแทรกกิจกรรมเพื่อสังคม	61	34.46
- การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	42	23.73
- อื่นๆ	-	-
6. ปัญหาการจัดทำคำอธิบายรายวิชา		
- การกำหนดตัวชี้วัด ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประสิทธิภาพสำคัญ	102	57.63
- การจัดทำกรเทียบโอนรายวิชา	58	32.77
- การทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม	43	24.29
- การกำหนดรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม	31	17.51
- อื่นๆ	-	-
7. ปัญหาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร		
- การทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้	79	44.63
- การทำเอกสารบันทึกผลการเรียนรู้	61	34.46
- การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร	59	33.33
- การรายงานผลการเรียนรู้	39	22.03
- อื่นๆ	-	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 63.28) รองลงไปคือ ปัญหาการแต่งตั้งกรรมการ / คณะทำงาน และการแต่งตั้งคณะบริหารหลักสูตร (ร้อยละ 31.07 และ 20.90) ตามลำดับ

ปัญหาที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาสูงสุดได้แก่ การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษา (ร้อยละ 58.76) รองลงไปคือ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การวิเคราะห์กรอบหลักสูตรท้องถิ่นและการ

วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 33.33, 32.20 และ 31.64) ตามลำดับ

ปัญหาการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปัญหาความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษา เป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 45.20) รองลงไปคือ การกำหนดสมรรถนะสำคัญและการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร (ร้อยละ 35.60 และ 29.94) ตามลำดับ

ปัญหาการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษาเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 42.94) รองลงไปคือ การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และการกำหนดรายวิชาพื้นฐาน / เพิ่มเติม (ร้อยละ 34.46 และ 31.64) ตามลำดับ

ปัญหาการวิเคราะห์เป้าหมายจุดเน้นของท้องถิ่นเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 42.94) รองลงไปคือ การจัดโครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการสอดแทรกกิจกรรมเพื่อสังคม (ร้อยละ 37.85 และ 34.46) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 57.63) รองลงมาคือ ปัญหาการจัดทำการเทียบโอนรายวิชาและการทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม (ร้อยละ 32.77 และ 24.29) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร ปัญหาสูงสุดคือ การทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (ร้อยละ 44.63) รองลงไปคือ การทำเอกสารบันทึกผลการเรียนรู้และกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร (ร้อยละ 34.46 และ 33.33) ตามลำดับ

2.2 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ผลปรากฏตามตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน

ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน	ความถี่ (n=177)	ร้อยละ
1. ปัญหาการจัดทำโครงสร้างรายวิชา		
- การวางแผนออกแบบหน่วยการเรียนรู้	80	45.20
- การจัดทำตัวชี้วัด วางเป้าหมายการเรียนรู้	70	39.55
- การจัดเวลาในการเรียนการสอน	56	31.64
- การเก็บคะแนนของแต่ละรายวิชา	31	17.51
- อื่น ๆ	-	-
2. ปัญหาการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ		
- การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ	78	44.07
- การวัดประเมินผลหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ	72	40.68
- การนำคะแนนหน่วยบูรณาการไปรายงานในรายวิชา	47	26.55
- การวางแผนการสอนบูรณาการ	45	25.42
- อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการจัดทำโครงสร้างรายวิชา ปัญหาสูงสุดคือ การวางแผนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เป็นปัญหาสูงสุด (ร้อยละ 45.20) รองลงไปคือ การจัดทำตัวชี้วัด วางเป้าหมายการเรียนรู้และการจัดเวลาในการเรียนการสอน (ร้อยละ 39.55 และ 31.64) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ปัญหาสูงสุดคือ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ (ร้อยละ 44.07) รองลงไปคือ การวัดประเมินผลหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ และการนำคะแนนหน่วยบูรณาการไปรายงานในรายวิชา (ร้อยละ 40.68 และ 26.55) ตามลำดับ

2.3 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา	ความถี่ (n=177)	ร้อยละ
1. ปัญหาการพัฒนาบุคลากร		
- การส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	78	44.07
- การมอบหมายให้มีคณะทำงานพัฒนาบุคลากร	69	38.98
- การประเมินความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง	66	37.29
- การดำเนินพัฒนาบุคลากรตามแผน	66	37.29
- อื่น ๆ	-	-
2. ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร		
- การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตร	88	49.72
- การส่งเสริมสนับสนุนให้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์และเอกสารต่างๆ	70	39.55
- การจัดสรรการใช้ทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ	65	36.72
- อื่น ๆ	-	-
3. ปัญหาการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตร		
- การมีส่วนร่วมวางแผนของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน	97	54.80
- เครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วมและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	72	40.68
- ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ครูได้วางแผนร่วมกัน	54	30.51
- บรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำที่เกิดจากผู้บริหาร	38	21.47
- อื่น ๆ	-	-
4. ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ		
- การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	92	51.98
- การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการ	73	41.24
- การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้	64	36.16
- การสนับสนุนให้มีระบบข้อมูลพื้นฐานวิชาการ	55	31.07
- การส่งเสริมสนับสนุนนำเสนอ เผยแพร่ผลงานวิชาการ	48	27.12
- อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ปัญหาการพัฒนาบุคลากร ปัญหาสูงสุดคือการส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ร้อยละ 44.07) รองลงไปคือ การมอบหมายให้มีคณะทำงานพัฒนาบุคลากรและการประเมินความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง การดำเนินพัฒนาบุคลากรตามแผน (ร้อยละ 38.98 และ 37.29) ตามลำดับ

ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร ปัญหาสูงสุดคือ การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตร (ร้อยละ 49.72) รองลงไปคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ และการจัดสรรการใช้ทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 39.55 และ 36.72) ตามลำดับ

ปัญหาการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตร ปัญหาสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมวางแผนของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน (ร้อยละ 54.80) รองลงไปคือ เครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วมและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ครูได้วางแผนร่วมกัน (ร้อยละ 40.68 และ 30.51) ตามลำดับ

ปัญหาการสนับสนุนทางวิชาการปัญหาสูงสุดคือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ร้อยละ 51.98) รองลงไปคือ การจัดวางระบบบริหารงานวิชาการและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ (ร้อยละ 41.24 และ 36.16) ตามลำดับ

2.4 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา	ความถี่ (n=177)	ร้อยละ
1. ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร		
- การร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศ	77	43.50
- การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ	70	39.55
- การมีแผนนิเทศชัดเจน เป็นรูปธรรม	62	35.03
- การนิเทศโดยผู้บริหารสถานศึกษา	26	14.69
- อื่น ๆ	-	-
2. ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน		
- แผนพัฒนาคุณภาพที่ต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน	86	48.59
- การเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	69	38.98
- การนำผลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	57	32.20
- การรายงานผลการพัฒนา	47	26.55
- อื่น ๆ	-	-
3. ปัญหาการวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
- การนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร	77	43.50
- การวิจัยพัฒนาหลักสูตร	72	40.68
- การประเมินความต้องการจำเป็นต่อการประกอบอาชีพของนักเรียน	56	31.64
- การประเมินความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน	53	29.94
- อื่น ๆ	-	-
4. ปัญหาการติดตามผลการใช้หลักสูตร		
- การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร	78	44.68
- การมอบหมายงานการประเมินการใช้หลักสูตร	74	41.81
- การวางระบบเครือข่ายการประเมินหลักสูตร	70	39.55
- การนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	39	22.03
- อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ปัญหาสูงสุดคือ การร่วมกันกำหนดความ

ต้องการในการรับการนิเทศ (ร้อยละ 43.50) รองลงไปคือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ และการมีแผนนิเทศชัดเจนเป็นรูปธรรม (ร้อยละ 39.55 และ 35.03) ตามลำดับ

ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน ปัญหาสูงสุดคือ แผนพัฒนาคุณภาพที่ต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน (ร้อยละ 48.59) รองลงไปคือ เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการนำผลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร (ร้อยละ 38.98 และ 32.20) ตามลำดับ

ปัญหาการวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาสูงสุดคือ การนำผลการวิจัยมาใช้ ประกอบพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร (ร้อยละ 43.50) รองลงไปคือ การวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการประเมินความต้องการจำเป็นต่อการประกอบอาชีพของนักเรียน (ร้อยละ 40.68 และ 31.64) ตามลำดับ

ปัญหาการติดตามผลการใช้หลักสูตร ปัญหาสูงสุดคือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 44.68) รองลงไปคือ การมอบหมายงานการประเมินการใช้หลักสูตรและการวางระบบเครือข่ายการประเมินหลักสูตร (ร้อยละ 41.81 และ 39.55) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ผลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผลปรากฏดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

จากปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนใหญ่พบปัญหาการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ผลจากการสัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะดังกล่าวดังต่อไปนี้

“ในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนเรานั้น โดยการใช้มีส่วนร่วมของคณะครูในแต่ละกลุ่มสาระ แล้วนำมาประชุมร่วมกัน” “โรงเรียนของเราเน้นภาษาจีนมานาน ผู้ปกครองและชุมชนรู้จักเป็นอย่างดี ดังนั้นการที่โรงเรียนอื่น ๆ มีปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อาจเป็นไปได้ว่า โรงเรียนยังขาดจุดเน้น หรือจุดเด่นของโรงเรียนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จึงไม่สมบูรณ์ ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงาน หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ไม่ค่อยเกิดปัญหา เนื่องจาก เป็นข้อกำหนดในแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลาง ที่ทุกโรงเรียนต้องดำเนินการ” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครูประถม)

“ในช่วงแรกของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เกิดปัญหาหลายด้าน เนื่องจากข้อมูลที่ได้ยังไม่มี ความชัดเจน ความพร้อมของโรงเรียน และเขตพื้นที่ ยังประสานไม่ชัดเจน จนเมื่อครั้งสุดท้าย ข้อมูลต่าง ๆ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น การทำงานก็ เป็นจริง ซึ่งต้องใช้ข้อมูลหลาย ๆ รอบในการจัดทำหลักสูตร ” “จากประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร ทำให้ทราบถึงปัญหา และข้อมูลของหลักสูตรเก่า จึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดทำ” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าระดับ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“เนื่องจากโรงเรียนสอนในระบบภาษาอังกฤษ โดยใช้ภาษาไทยร้อยละ 50 อีกร้อยละ 50 เป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ผสานกับหลักสูตรของ อาจารย์จากต่างชาติ ซึ่งครูไทยเป็นผู้ให้ข้อมูล” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ จากการผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา มา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้สะท้อนผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ปกครอง” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.2 ข้อเสนอแนะการเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนใหญ่ปัญหาพบปัญหา การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษา มี ข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“มีการระดมความคิดของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเน้นภาษาจีน ดังนั้นผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญมากที่สุดในความร่วมมือกับ โรงเรียน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักรับรอง)

“สถานศึกษามีเครือข่าย การบริหารงานแบบสังฆมณฑล การจัดหลักสูตรใช้ ส่วนกลางของโรงเรียนเอง ผู้ปกครอง ชุมชนก็มีส่วนในการส่งเสริมจัดทำหลักสูตร โดยผู้ปกครอง ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษ ก็จะใช้ในหลักสูตรเพิ่มเติมได้” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“โรงเรียนใช้ความต้องการของผู้ปกครองเป็นหลัก มองสภาพจริงของ นักเรียน แล้วพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีความพร้อม” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“การวิเคราะห์อาศัยครูเป็นหลัก เนื่องจากครูเป็นผู้ใกล้ชิดผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.3 ข้อเสนอแนะการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ส่วนใหญ่พบปัญหาการกำหนดความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษามี ข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“ทางโรงเรียนเน้นภาษาจีนเป็นหลักอยู่แล้ว ดังนั้นจุดเพิ่มเติมส่วนนี้จึงมีความโดดเด่น ในการกำหนดคุณลักษณะ ก็ใช้การเทียบเคียงจากหลักสูตรแกนกลาง” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“วิสัยทัศน์ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ของโรงเรียนมีเพิ่มในส่วนสมรรถนะที่เป็นจุดเน้นของโรงเรียน เช่น เช่นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น เพิ่มในส่วนของการของกิจกรรม” (หัวหน้าระดับ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“โรงเรียนจัดการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง เน้นวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีความเป็นสากล” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“โรงเรียนจัดการเรียนสองภาษา ซึ่งเป็นความต้องการของผู้ปกครองเป็นหลักอยู่แล้ว” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.4 ข้อเสนอแนะการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พบปัญหาการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะดังกล่าวต่อไปนี้

“ในการจัดรายวิชาภาษาจีน ใช้วิธีการเทียบเคียง โดยเอามาตรฐานของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และและมาตรฐานของสาระภาษาอังกฤษ มาเทียบกัน เนื่องจากเป็นเรื่องของภาษาเหมือนกัน แล้วนำมาผาน จัดทำเป็นรายวิชาจุดเน้นของโรงเรียน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดค่อนข้างจะชัดเจน โรงเรียนมีจุดเน้นเพิ่มเติมของโรงเรียน แต่จัดได้น้อย เนื่องจากส่วนที่ให้โรงเรียนเพิ่มเติมมีเวลาไม่มาก ส่วนการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชาพื้นฐาน / เพิ่มเติม การจัดทำตัวชี้วัดการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชา / เวลาเรียน ได้กำหนดไว้ในแกนกลางอยู่แล้ว” “ในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชา จัดทำตัวชี้วัด กำหนดรายวิชา / เวลาเรียน เกิดปัญหาน้อยเนื่องจากมีแนวทางของหลักสูตรแกนกลาง แต่จุดสำคัญคือการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา ที่ต้องใช้มาตรฐานของหลักสูตรมาอ้างอิง และจำนวนร้อยละ 30 ของจุดเน้นสถานศึกษาที่ต้องใส่เข้าไปในโครงสร้างของรายวิชา” “โรงเรียนเอกชนมีข้อจำกัดในการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา เนื่องจากกรอบของหลักสูตรแกนกลางที่ให้ การจำกัดชั่วโมงเรียน เช่นที่โรงเรียน เน้น ดนตรี คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การจัดจุดเน้นของโรงเรียน จึงได้แทรกในรายวิชาสาระพื้นฐาน เช่น แทรกดนตรีในสาระศิลปะ ในรายวิชาสังคม เป็นต้น (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางกำหนดค่อนข้างชัดเจน การจัดเวลาตามจุดเน้นของโรงเรียนมีน้อย มีการสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน เช่น ในรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ บางครั้งก็ต้องอธิบายให้ครูต่างชาติและผู้ปกครองเข้าใจว่าทำไมต้องเรียนและบางที่ครูต่างชาติและผู้ปกครองก็ไม่ค่อยเข้าใจหลักสูตรของเมืองไทย โรงเรียนก็จัดเสริมส่วนของโรงเรียนเข้าไป ” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“โรงเรียนมีการกำหนดหัวข้อหลัก (Theme) ในการจัดการเรียนรู้ โดยเรื่องละ ประมาณ 5 สัปดาห์ ปีละ 4 เรื่อง ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้บูรณาการเอง” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.5 ข้อเสนอแนะการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนใหญ่พบปัญหาการวิเคราะห์เป้าหมายจุดเน้นของท้องถิ่น ผลจากการสัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“ปัญหาส่วนใหญ่จะในเรื่องเกี่ยวกับ กิจกรรมเพื่อสังคม” “อย่างเช่น กิจกรรมโฮมรูม ก็จะแทรกในส่วนกิจกรรม ภาษาเพื่อการสื่อสาร” “กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้ชัดเจน ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัดยังไม่ได้กำหนดกรอบของหลักสูตรท้องถิ่น ทางสถานศึกษาจึงไม่สามารถดำเนินการวิเคราะห์เป้าหมายหรือจัดทำให้สมบูรณ์ได้ ส่วนการจัดโครงสร้าง กิจกรรมเพื่อสังคม การวัดและประเมินผลไม่มีปัญหา” “หลายๆกิจกรรมจะมีการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม” (หัวหน้าระดับ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“จุดเน้นของท้องถิ่น ยังไม่ชัดเจน โรงเรียนจึงมีการจัดภูมิศาสตร์ท้องถิ่น โดยเริ่มจากให้เด็กได้รู้ว่าท้องถิ่นของเราเป็นอย่างไร อย่างเช่น ห่างจากโรงเรียนประมาณ 2 กิโลเมตร มีการทำเกลือ ผลิตเกลือ แต่ ในสภาพจริงมีคนรู้จักน้อย ก็จะมีวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเข้ามาช่วยเสริม” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“ทางโรงเรียนได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองมากในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมจะเสริมเรื่องภาษา” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.6 ข้อเสนอแนะการจัดทำคำอธิบายรายวิชา

ปัญหาการจัดทำคำอธิบายรายวิชาส่วนใหญ่พบปัญหา การกำหนดตัวชี้วัดทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“ปัญหาจะเป็นในส่วนของ รายวิชาเพิ่มเติม เช่น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งทางโรงเรียนได้กำหนดในระดับเครือข่าย” “ถึงแม้ว่า หลักสูตรแกนกลางจะกำหนดตัวชี้วัด

ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญไว้ให้ แต่การดำเนินการเข้าสู่หลักสูตรของโรงเรียนมีความไม่ชัดเจน ต้องประชุมคณะกรรมการหลักสูตร คณะกรรมการหลักสูตรก็ต้องเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“ครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เอง ซึ่งหัวใจหลักก็คือ ฝ่ายบริหารที่ประชุม กันระหว่างครูไทยและครูต่างประเทศ ที่จะกำหนดหัวเรื่องที่จะเรียนในแต่ละปีการศึกษาที่มีความ ต่อเนื่อง” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.1.7 ข้อเสนอแนะการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร

ปัญหาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร พบว่าปัญหาการทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะดังกล่าวต่อไปนี้

“การทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้ จัดทำแล้วแต่ต้องให้ คณะกรรมการลงความเห็นว่าจะสามารถใช้หรือไม่ คณะกรรมการต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้ลงมติเห็นชอบ หรือตรวจสอบ จึงทำให้ไม่แน่ใจว่า ระเบียบฯ ถูกต้อง ผิด จากข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางหรือไม่ ส่วน เอกสารบันทึกผลการเรียนรู้ เกณฑ์การจบ หลักสูตร การรายงาน ขึ้นอยู่กับระเบียบฯ ถ้าระเบียบถูกต้อง การดำเนินงานในส่วนอื่น ก็ไม่มี ปัญหา” “โรงเรียนได้ผ่านการจัดการอบรมหลายหน่วยงาน เช่น ของโรงเรียนในเครือข่าย ของเขต พื้นที่ ของหน่วยงานต้นสังกัด” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“ยึดจากแกนกลางเป็นหลัก โรงเรียนมีการประเมินผลตามสภาพจริงมา ตั้งแต่แรกเปิดโรงเรียน มีบุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามาช่วยดูในเขตพื้นที่” (รอง ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“อยู่ในระหว่างการจัดทำ อยากให้เขตพื้นที่การศึกษาเข้ามาดูว่า ทาง โรงเรียนดำเนินการถูกต้องหรือไม่” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

“มีการดำเนินการโดยฝ่ายวิชาการในการเรียน ครูเป็นผู้ออกแบบ ถ้ามี ปัญหา ถ้าเป็นภาษาไทยผู้บริหารจะเป็นให้คำปรึกษา ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ ก็จะมีหัวหน้าฝ่าย ภาษาอังกฤษ” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน

ผลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้าน การดำเนินการระดับชั้นเรียน ผลปรากฏดังนี้

3.2.1 ข้อเสนอแนะการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

ปัญหาการจัดทำโครงสร้างรายวิชา พบปัญหาที่สูงสุดคือการวางแผน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้ Backword Design เพื่อเตรียมการรองรับ ซึ่งในตอนแรกการใช้หลักสูตรยังไม่ชัดเจนมากนัก เมื่อมีความชัดเจนการออกหน่วยการเรียนรู้ มีวิทยากรจากภายนอก เช่น จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยากรจากโรงเรียนเครือข่าย เพื่อให้ครูสามารถออกแบบเป็น” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“มีการประชุมย่อยบ่อยๆ ก่อนดำเนินการมีการประชุมในการเตรียมความพร้อม” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“โรงเรียนได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการอยู่แล้ว โดยกำหนดหัวข้อหลัก 1 เรื่องจะเรียนประมาณ 5 สัปดาห์ แต่ถ้าเป็นเรื่องใดที่ไม่เกี่ยวกับหัวข้อหลัก ครูผู้สอนจะออกแบบหน่วยการเรียนรู้เอง” (ผู้อำนวยการ : 17 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องผู้บริหาร)

3.2.2 ข้อเสนอแนะการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ปัญหาการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการพบปัญหาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“ครูประจำวิชาจะเป็นผู้บูรณาการสอดแทรก อย่างเช่น ภาษาไทย เรียนหน่วย... ก็แทรก สังคม ภาษาอังกฤษเข้ามา” “จะให้ครูที่สอนในแต่ละวิชาสอดแทรกมากที่สุด” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“ใช้แผน Backward Design ซึ่งเป็นแผนบูรณาการอยู่แล้ว และมีความเหมาะสมกับคุณครู ส่วนจำนวนครั้งหรือจำนวนคะแนน ขึ้นอยู่กับครูเจ้าของวิชาที่จะบูรณาการ” “ส่วนของวิชาภาษาไทย ก็จะดูว่าหน่วยไหนสามารถบูรณาการได้ก็จะบูรณาการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าของวิชา” (หัวหน้าระดับและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“โรงเรียนมีครูไม่มาก ดังนั้น จึงมีการจัดการสอนแบบบูรณาการได้มาก การวางแผนโดยหัวหน้าระดับเป็นหลัก และครูร่วมกันวางแผนจากการวิเคราะห์สภาพจริงของนักเรียน” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“โรงเรียนจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการทุกชั้น โดยภายในปีการศึกษา มี 4 เรื่อง แบ่งเป็นเรื่องละ 5 สัปดาห์ โดยในแต่ละรายวิชาครูผู้สอนจะเป็นผู้บูรณาการ และเก็บคะแนนประเมินผล แต่ถ้าหน่วยใดที่ไม่สามารถบูรณาการได้ ก็ครูผู้สอนจะเป็นผู้พิจารณาเอง ในส่วนของหลักสูตรแกนกลางที่มีการปรับโครงสร้างเวลาเรียนใหม่ ทำให้การบูรณาการของโรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านเวลาเรียน” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.3 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ผลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ผลปรากฏดังนี้

3.3.1 ข้อเสนอแนะการพัฒนาบุคลากร

ปัญหาการพัฒนาบุคลากร พบปัญหาการส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“โดยการให้ครูทุกคนได้มีโอกาสเข้าอบรม ในบางครั้งก็แจกเอกสารความรู้ให้ครูไปศึกษา” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“โดยการอบรม ทุกครั้งที่มีการอบรมก็จะส่งคุณครูไปทุกครั้ง ไม่ว่าจะอบรมภายในและอบรมภายนอก มีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น” “การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะมีการกำหนดประชุมอาทิตย์ละ 1 ครั้ง เฉพาะในกลุ่มสาระด้วยกันเอง และประชุมประจำเดือนรวมทุกกลุ่มสาระ” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“อาจารย์ชาวต่างชาติจะเป็นหลัก ในการอบรม โดยการดูเรื่องการจัดการเรียนรู้ ในการนิเทศ ซึ่งครูไทยส่วนใหญ่จะมีอายุน้อย ดังนั้นในการพัฒนาจึงไม่ยาก มีการนำเสนอผลงานในที่ประชุม” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“จะมีการพูดคุยกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และ ในที่ประชุมใหญ่เดือนละ 1 ครั้ง ก็จะทำให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน ก็มีการนำเสนอด้วย Power Point มีการนำผลการวิจัย หรือ ปัญหา หรือใครสามารถแก้ไขอะไรได้ ก็จะนำมาเสนอในที่ประชุม” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.1.2 ข้อเสนอแนะการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร

ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร พบปัญหาการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตร มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“ในแต่ละปีการศึกษา ในที่ประชุมก็จะจัดงบประมาณสำหรับการพัฒนา ติดตามประเมินผลหลักสูตรไว้ในส่วนของกลุ่มแต่ละกลุ่มงาน ซึ่งถ้าไม่พอก็สามารถขออนุมัติเพิ่มเติมได้” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“โรงเรียนมีแผนปฏิบัติของแต่ละฝ่ายชัดเจน ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี การจัดงบประมาณลงไปในแต่ละฝ่าย” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“แต่ละฝ่ายมีแผนงานของตนเองชัดเจน มีการจัดงบประมาณ หัวหน้าระดับเป็นผู้จัดสรร พิจารณาจากความต้องการของผู้เรียน” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“งบประมาณจะจัดแทรกอยู่ในของส่วนฝ่ายวิชาการ” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.1.3 ข้อเสนอแนะการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตร
ปัญหาการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตรพบปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้
“ผู้ปกครองให้การร่วมมือเป็นอย่างดีในทุกครั้งที่ทางโรงเรียนร้องขอ” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“โรงเรียนเน้นความต้องการของผู้ปกครองและของนักเรียน” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“ครูจะเป็นคนหลักในการมีส่วนร่วมวางแผนการจัดทำและใช้หลักสูตร โดยครูจะเป็นผู้สะท้อนผลจากผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมกับฝ่ายบริหาร” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.1.4 ข้อเสนอแนะการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการพบปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“มีการประชุมทุกสัปดาห์สัปดาห์ละ 1 ครั้งภายในกลุ่มสาระด้วยกันเอง มีการนำเสนอผลงานวิชาการของตนเอง มีการให้ครูทุกคนเขียนบทความที่สอดคล้องคุณธรรม” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“ทุกปีมีการจัด Work Shop ของครูที่มีประสบการณ์ปีละ 2 ครั้ง ให้ครูทุกคนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกันเอง” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“มีการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูด้วยกันเองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และในการประชุมประจำเดือน ในช่วงเช้าจะเป็นการพูดคุยสภาพปัญหาและการวางแผนการทำงาน ส่วนในช่วงบ่ายจะเป็นการนำเสนอผลการดำเนินงาน ผลการพัฒนา ผลการแก้ไขของแต่ละคน” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.4 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ผลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ผลปรากฏดังนี้

3.4.1 ข้อเสนอแนะการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรพบปัญหาการร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศ มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“หัวหน้ากลุ่มสาระจะเป็นผู้นิเทศ ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร” “จะมีตารางเวลาในการนิเทศ โดยครูจะเป็นผู้ลงวันที่เอง ว่าจะให้การนิเทศวันไหน จะเป็นการนิเทศเพื่อชี้แนะ” (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“หัวหน้าระดับ แนะนำ ให้การช่วยเหลือ เข้ามาเป็น Buddy มีแผนการนิเทศที่ชัดเจน โดย ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ครูจะเป็นผู้กำหนดว่าจะให้นิเทศตอนไหน อาจตอนที่พร้อมเพื่อประเมินการทำงาน หรือ ตอนที่มีปัญหาก็ได้เพื่อจะได้ช่วยปรับแก้ไข” (รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“ครูไทยจะนิเทศโดยผู้บริหารลงไปนิเทศด้วยตนเอง โดยครูจะลงเวลาความต้องการในการในการนิเทศลงในตารางเอง เช่น เมื่อคิดว่าตนเองพร้อมแล้วที่จะให้ผู้บริหารนิเทศ และเมื่อต้องการแก้ไขปรับปรุงการทำงานของตนเอง ก็จะขอให้ผู้บริหารลงนิเทศเพื่อขอคำชี้แนะ ส่วนครูต่างชาติที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ จะมีหัวหน้าฝ่ายที่เป็นครูต่างชาติเป็นผู้นิเทศ ซึ่งจะเป็นลักษณะเช่นเดียวกัน” (ผู้อำนวยการ : 17 กันยายน 2553 ห้องผู้บริหาร)

3.4.2 ข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายใน

ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน พบปัญหาที่สูงสุดคือการมีแผนพัฒนาคุณภาพที่ต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“แผนพัฒนาคุณภาพที่เกิดขึ้น ครูและบุคลากรทุกคนต้องทราบร่วมกัน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“โรงเรียนมีแผนระยะสั้น 3 ทำให้มองได้ชัดเจนว่า 3 ปี ที่ผ่านมาได้ดำเนินการอะไรบ้าง มองในเรื่องของเป้าหมายที่จะตอบสนองมาตรฐาน ที่เกิดกับบุคลากร” (หัวหน้าระดับ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“แผนพัฒนามาจากสภาพจริงที่สุด มีการดำเนินการตลอดเวลา ทุกคนมีส่วนร่วม มีคณะประกันคุณภาพภายในที่ทำงานต่อเนื่อง ตลอดเวลา มีการวางแผนกำหนดการส่งงาน เพราะถ้ารอเก็บครั้งเดียวปลายปีทำให้มีปัญหาในการรายงานคุณภาพสถานศึกษา” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“แผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน มีแผน 3 ปี และ แผน 5 ปี ซึ่งจะมีส่วนร่วมกันในการวางแผนของครูและฝ่ายบริหาร สิ้นปีการศึกษา สรุปผลการดำเนินงาน ถ้ามีกิจกรรมก็จะสามารถสอดแทรก หรือตัดต่อได้” (บันทึกการสัมภาษณ์ 17 กันยายน : 2553)

3.4.3 ข้อเสนอแนะการวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบปัญหาการนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“มีการวิจัยง่าย ๆ ของครู อาจเป็นวิจัยหน้าเดียว ที่เราไม่ได้จำกัดจำนวนเรื่อง จากนั้นครูนำเสนอผลงานในที่ประชุมประจำเดือน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 14 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องพักครู)

“ครูจะมีวิจัยอย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง สิ้นปีการศึกษา นำเสนอในภาพรวม” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“มีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันในที่ประชุม เน้นการแก้ปัญหาตามสภาพจริง” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“ใช้การวิจัยของครูมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร” (ผู้อำนวยการ 17 กันยายน 2553 ห้องผู้บริหาร)

3.4.4 ข้อเสนอแนะการติดตามผลการใช้หลักสูตร

ปัญหาการติดตามผลการใช้หลักสูตร พบปัญหาการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร มีข้อเสนอแนะดังคำกล่าวดังต่อไปนี้

“โดยการประชุม มีการประชุมของหัวหน้ากลุ่มสาระในแต่ละกลุ่ม จากนั้นหัวหน้ากลุ่มสาระเข้าร่วมประชุมโดยหัวหน้าระดับ อีกครั้งหนึ่ง” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“มีการนำผลสะท้อนกลับของคณะกรรมการมาใช้ มีการประชุมบ่อย ใช้การวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่อง ปัญหาที่มีผลกระทบ ผู้ปกครอง และนักเรียน ก็ต้องแก้ไขอย่างรวดเร็ว” (รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ : 16 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องรับรอง)

“การสร้าง ความเข้าใจ โดยการการประชุมร่วมกัน ปัญหาในส่วนของคุณครูต่างชาติที่ไม่เข้าใจว่าทำไมหลักสูตรต้องกำหนดตายตัว” (ผู้อำนวยการ : 17 กันยายน 2553 ห้องผู้บริหาร)

3.5 ข้อเสนอแนะอื่น

ผลจากการสัมภาษณ์ข้อเสนออื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าวต่อไปนี้

“โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน ให้ครูทุกคนได้เข้าใจตรงกันถึงเป้าหมายของหลักสูตร ถึงแม้จะมีหลักสูตรที่ดีขนาดไหนก็ตาม ครูจะต้องมองถึงสภาพของเด็กนักเรียน ความต้องการของผู้ปกครองเป็นหลัก เมื่อข้อมูลที่ดี หรือมีปัญหา ก็นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน” (ผู้ช่วยฯ ฝ่ายวิชาการ : 15 ก.ย. 2553 สถานที่ ห้องประชุม)

“เนื่องจากโรงเรียนเอกชน เป็นสถานศึกษาที่มีความแตกต่าง หรือมีความโดดเด่นที่ต่างจากโรงเรียนรัฐบาลโดยทั่วไป หลักหรือแนวทางการดำเนินงานควรมีความแตกต่างจากรัฐบาล การประเมินจึงควรให้เอกชนมีอิสระในการทำงาน ซึ่งที่โรงเรียนจะมีการประเมินโดยใช้การประเมินตามสภาพจริงของนักเรียนทุกคน (รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ : 16 กันยายน 2553 ห้องรับรอง)

“เขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ความสำคัญ หน่วยงานต้นสังกัดควรเข้ามามีส่วนติดตาม เพื่อโรงเรียนจะได้ข้อเสนอแนะ การทำงานไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนไม่ว่าที่ทำถูกต้องหรือไม่” (ผู้อำนวยการ : 17 กันยายน 2553 ห้องผู้บริหาร)

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากคือปัญหาการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยรัตน์ ลิทธิบุรี (2548) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเอกชนตามการปฏิรูปการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า การปฏิบัติงาน ด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน นำปัญหาในชุมชนสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีน้อย ปัญหารองลงมาคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงาน ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีคณะกรรมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สอดคล้องกับ นันทิพย์ ทะศรีแก้ว (2548) ที่ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรของ

โรงเรียนเอกชน จังหวัดน่าน พบว่า ในการนำหลักสูตรมาวิเคราะห์ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ มีรูปแบบแผนไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงบ่อย การวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นขาดการวิเคราะห์ ทั้งนี้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครู ซึ่งครูจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้ปกครองและนักเรียน อีกประการหนึ่งคือ การที่โรงเรียนมีจุดเน้น จุดเด่นที่ชัดเจน เช่น ด้านภาษาจีน ด้านภาษาอังกฤษ ด้านความเป็นนานาชาติ เป็นต้น เป็นส่วนช่วยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเอง ประกอบกับในแต่ละโรงเรียนได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษามากหลายปี ดังนั้นจึงมีข้อมูลส่วนหนึ่งที่เป็นข้อมูลจากปีที่ผ่านมานำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำ

4.1.2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากคือปัญหาการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของ อีริชช เนตรนอมศักดิ์ และคณะ (2550) ในการสำรวจสภาพปัญหาและการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษามีการประกาศใช้มาแล้วระยะหนึ่ง แต่กระบวนการได้มาซึ่งเอกสารหลักสูตรยังมีปัญหายู่มากและหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรมีการสำรวจตนเองถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ แก้วจินดา (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี พบว่า ในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษานั้น การศึกษาสภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและการจัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพร้อมน้อยที่สุด ดังนั้นในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสถานศึกษานั้น โรงเรียนเอกชนต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ปกครองเป็นหลัก เนื่องจากผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นโรงเรียนเองจึงต้องมีจุดเน้น จุดเด่นที่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ปกครอง

4.1.3 ปัญหาการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษา เป็นปัญหาสูงสุด สอดคล้องกับ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า ความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้าน เป้าหมายนั้นในด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการสะท้อนความคิดและการปฏิบัติการของสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับคำกล่าวของ อีริชช เนตรนอมศักดิ์ และคณะ (2550) หลังจากสถานศึกษาได้มีการปรับกระบวนการทัศน์ให้มีฐานคิดเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตรงกัน และมีการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแล้ว ในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ได้แก่ วิสัยทัศน์ ด้าน เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการวิเคราะห์มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี และกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดเน้นที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นมีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาและแผนหน่วยการเรียนรู้ กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้และแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะถูกเรียบเรียงเป็นเอกสารหลักสูตรเพื่อประกาศใช้ต่อไป ในขั้นตอนนี้ โรงเรียนอาจพิจารณาดำเนินงานในทุกกิจกรรมหรือบางกิจกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ผ่านมาในแต่ละโรงเรียนที่มีบริบทของการดำเนินงานแตกต่างกันไป ซึ่งในการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์นี้ในหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดไว้ ส่วนที่สถานศึกษาต้องดำเนินการคือการส่วนที่สถานศึกษาต้องเพิ่มเติมเองขึ้นอยู่กับในแต่ละสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนมีการบริหารจัดการและภาพลักษณ์ต้องมีความโดดเด่นและมีจุดเน้นของสถานศึกษาเอง เช่นเดียวกันนี้ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านความต้องการจุดเน้นเพิ่มเติมของสถานศึกษานั้น ในสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความโดดเด่น จุดเน้นของการบริหารจัดการที่ชัดเจน ก่อให้เกิดเชื่อมั่น ความคาดหวังและความไว้วางใจของผู้ปกครอง ที่เป็นส่วนเสริมให้สถานศึกษาสามารถกำหนดได้ง่าย

4.1.4 ปัญหาการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากปัญหาการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษา เป็นปัญหาสูงสุด เนื่องจาก การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชาพื้นฐาน / เพิ่มเติม การจัดทำตัวชี้วัดการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชา / เวลาเรียน ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ อีริชช เนตรนอมศักดิ์ ลัดดา ศิลาณ้อย และวัลลภา อารีรัตน์ (2546) ที่ศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาโรงเรียนอมตวิทยา จังหวัดขอนแก่น พบว่า การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ คณะครูส่วนใหญ่พบความยุ่งยากในการพัฒนาหลักสูตรขั้นนี้ เพราะยังยึดติดกับเนื้อหาสาระในหลักสูตรเดิม มีความกังวล และขาดความมั่นใจในการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทวี เพชรพยอม (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ในการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษานั้น ด้านที่มีการปฏิบัติน้อยคือการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา จะเห็นว่าในการจัดรายวิชาตามจุดเน้นของสถานศึกษานั้นทำได้น้อย เนื่องจากโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดไว้ชัดเจน การจัดรายวิชามีชั่วโมงไม่พอ แต่มีอีกส่วนหนึ่งที่สามารถดำเนินการได้คือ การให้สถานศึกษาสามารถสอดแทรกไว้ในรายวิชาพื้นฐาน

4.1.5 ปัญหาการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากปัญหาการวิเคราะห์เป้าหมายจุดเน้นของท้องถิ่น ส่วนการจัดโครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสอดแทรกกิจกรรมเพื่อสังคมและการวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 ในการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น สถานศึกษาดำเนินการตามจุดเน้นความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งเป้าหมายจุดเน้นของท้องถิ่นเป็นบทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เป็นผู้มีบทบาทในการเชื่อมโยง ขับเคลื่อน ที่จะต้องทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) แต่ในสภาพดำเนินการของโรงเรียนเอกชนในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น ยังขาดกรอบของหลักสูตรท้องถิ่นของหน่วยงานต้นสังกัด ที่จะให้โรงเรียนดำเนินการเป็นกรอบหรือแนวทางในการบริหารจัดการ

4.1.6 ปัญหาการจัดทำคำอธิบายรายวิชา

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากปัญหาการกำหนดตัวชี้วัด ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ สำหรับการจัดทำกรเทียบโอนรายวิชา การทำคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม การกำหนดรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม ได้มีแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการกำหนดตัวชี้วัด ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะหรือเจตคติและการจัดการบวนการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญนั้น โรงเรียนอาศัยการดำเนินการในระดับเครือข่ายของโรงเรียน หรือจุดเน้นของโรงเรียนเอง

4.1.7 ปัญหาการจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผล การเรียนรู้ ส่วนการทำเอกสารบันทึกผลการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรและการรายงานผลการเรียนรู้นั้น ทางโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว สอดคล้องกับ โกละเม็ดวรรณพิมพ์ (2548) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้คือ การจัดทำเอกสารวัดและประเมินผล ซึ่งมีจำนวนมากและให้สถานศึกษาออกแบบและจัดทำเองโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก สอดคล้องกับ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่า ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องจัดทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์การตัดสินและเอกสารหลักฐานทางการศึกษาขึ้นเอง จึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หน่วยงานต้นสังกัดยังไม่มีแนวดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งในการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลการเรียนรู้นั้น โรงเรียนที่มีระบบเครือข่ายก็จะดำเนินการตามส่วนกลางของโรงเรียนเองได้ แต่ในโรงเรียนเอกชนทั่วไป ที่ได้รับการอบรมจากทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มีการจัดทำแล้วแต่ไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องหรือไม่ สำหรับโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนนานาชาติ ก็จะใช้การประเมินผลตามสภาพจริง

4.2 ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน

ปัญหาการบริหารจัดการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

4.2.1 ปัญหาการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการวางแผนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ อีรชัย เนตรนอมศักดิ์ และคณะ (2550) กล่าวว่าในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อให้การนำหลักสูตรไปสู่การสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อารุณี สินทรัพย์ (2546) ที่ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในการจัดทำสาระหลักสูตรคือปัญหาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ขาดบุคลากรหรือครูที่มีความรู้ตรงกับสาระที่ทำ ซึ่งในการวางแผนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ นั้น โรงเรียนจะต้องมีการเตรียมการเพื่อที่จะรองรับการพัฒนาหลักสูตรอย่างพร้อมเพียง และมีการวางแผนโดยใช้การประชุมเป็นส่วนใหญ่

4.2.2 ปัญหาการดำเนินการหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ สอดคล้องกับ อารุณี สินทรัพย์ (2546) ที่ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้อเสนอแนะควรให้ครูทุกคนสามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สอดคล้องกับ ผดุง เพชรสุข (2548) ที่ศึกษากระบวนการพัฒนาครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการสำหรับการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 พบว่า ในการนำหน่วยบูรณาการเข้าสู่สถานศึกษานั้นต้องใช้รูปแบบพบปะเจรจาและเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญที่ต้องมีการบูรณาการ ซึ่งในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการของโรงเรียนนั้น โรงเรียนอาจใช้วิธี การใช้แผนการสอนแบบย้อนกลับ (Backward Design) การจัดการเรียนการสอนแบบกำหนดเรื่อง (Theme) และการให้ครูประจำวิชาเป็นผู้บูรณาการเอง การบูรณาโดยมีวิชาแกนและวิชาที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมบูรณาการ ในการออกแบบนั้นโดยการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างฝ่ายวิชาการและครู ที่ขึ้นอยู่กับสภาพของโรงเรียนเอกชนเอง สอดคล้องกับ ผดุง เพชรสุข (2548) พบว่า ขั้นตอนในการสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการนั้นประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบาย ผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน 2) จัดเตรียมความพร้อมคณะทำงาน 3) กำหนดแนวทาง

พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ 4) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ 5) นำแผนเรียนรู้บูรณาการไปใช้ และ 6) สะท้อนผลการปฏิบัติ

4.3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านส่งเสริมสนับสนุน พบประเด็นน่าสนใจดังนี้

4.3.1 ปัญหาการพัฒนาบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ เปื้อง จัตุดา (2549) ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าปัญหาด้านบุคลากร เป็นปัญหาใหญ่และสำคัญยิ่ง เพราะบุคลากรเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติการ ซึ่งถ้าบุคลากรไม่ขับเคลื่อนการดำเนินการก็คงไปไม่ถึงไหน การที่บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ภาระงานของบุคลากรที่เพิ่มขึ้น การขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ หรือการที่บุคลากรต่างไม่เข้าใจบทบาทในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแต่จำเป็นต้องมาประชุมเพราะโรงเรียนเชิญ และเมื่อมาถึงก็ไม่ได้เสนอแนวคิดอะไรมากมายนัก เพราะขาดความรู้ สอดคล้องกับ ทวี เพชรพยอม (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับน้อยคือสถานศึกษาให้ครูเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ การสัมมนาครูผู้สอน ในการพัฒนาบุคลากรนั้น การส่งเสริมให้เกิดศูนย์รวมความรู้ การค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นั้น โดยการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ที่ต้องจัดให้มีการอบรมทุกครั้งที่มีการอบรม หลังจากเมื่ออบรมแล้วนำผลมาขยายผลให้เพื่อนครูได้รับทราบทุกครั้ง ต้องมีการจัดแสดงผลงานของครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการประชุมกลุ่มย่อยอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งในการแสดงผลงานของครูด้วยกันเอง

4.3.2 ปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร

ผลการวิจัยพบว่า การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับ เปื้อง จันดา (2549) ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า โรงเรียนแต่ละแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ บางแห่งได้รับการจัดสรรสนับสนุนอย่างจำกัด บางแห่งไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนต้องใช้บังคับค่าใช้จ่ายรายได้อต่อหัวนักเรียนในโรงเรียนที่มีจำนวนแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมากสามารถดำเนินการได้ แต่เกิดผลกระทบอย่างมากกับโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับ นิตยา เรืองศรีอรัญ (2549) ที่ศึกษาความพร้อมด้านความรู้และความเข้าใจในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนเอกชนมีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่

บ้าง แต่อาจจะไม่เต็มรูปแบบเนื่องจากความรู้เรื่องการบริหารงบประมาณของผู้บริหารยังไม่เข้าใจชัดเจน เนื่องจากพื้นฐานในการปฏิบัติจริงเพราะโรงเรียนเอกชนถือว่าเป็นองค์กรที่บริหารตนเองเพื่อความอยู่รอดขององค์กรภายใต้การกำกับของภาครัฐที่สนับสนุนบ้างในบางกรณี ในการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและติดตามประเมินผลหลักสูตรนั้น โรงเรียนเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งงบประมาณส่วนนี้จะอยู่ในส่วนของฝ่ายวิชาการ

4.3.3 ปัญหาการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมวางแผนของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยรัตน์ ลิทธิบุรี (2548) ศึกษาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเอกชนตามการปฏิรูปการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 พบว่า ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มาก ควรจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น ชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผล และให้มีการวิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อปรับการเรียนการสอน สอดคล้องกับ เพ็ญไพลิน เพียรเสมอ (2548) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า การพัฒนาบุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตร แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนยังไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรและการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับ อีริชัย เนตรนอมศักดิ์ ลัดดา คีลน้อย และวัลลภา อารีรัตน์ (2546) ที่ศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาโรงเรียนอมตวิทยา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการประชุมเพื่อติดตามผลเป็นระยะ พยายามให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริงและเป็นไปด้วยความรับผิดชอบ รองลงมาคือเครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วมและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับ วัลลภา อารีรัตน์ ลัดดา คีลน้อย และอีริชัย เนตรนอมศักดิ์ (2546) ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยหนองจันทิ พบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ประสบความสำเร็จเพราะความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีบทบาทโดยตรงในการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้นำในชุมชน ในด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเอกชนนั้น ต้องเน้นในด้านให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่ ดำเนินการโดยการร้องขอจากทางโรงเรียนที่ผ่านครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนและผู้ปกครองมากที่สุด

4.3.4 ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ นวลลออ พลรักษา (2547) ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรด้านการเตรียมความพร้อมการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใน โรงเรียนเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำและการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับ ของ แสงเดือน มาลีรักษ์ (2547) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ครูมีความต้องการในการ วางแผนจัดการเรียนการสอน ต้องการร่วมกันวางแผนการนิเทศและติดตามและประเมินผลการ นิเทศ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั้น ต้องมีการสนับสนุน ให้ให้ครูและบุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ควรมีการนำเสนอ ผลงานในที่ประชุม นำปัญหา สภาพการจัดการเรียนรู้ วางแผนร่วมกัน มีการให้ครูที่มีประสบการณ์ ควบคุมดูแลครูที่มีประสบการณ์น้อย

4.4 ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น ด้านด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา พบประเด็นน่าสนใจดังนี้

4.4.1 ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

พบว่า การร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศ ซึ่งสอดคล้อง กับ โกละเม็ต วรรณพิมพ์ (2548) ศึกษาความเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการ ใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ในด้านการปฏิบัติการบริหารหลักสูตร ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่ง บุคลากรทางการศึกษาต้องการที่จะให้มีการนิเทศและประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาการนิเทศและประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้ปฏิบัติอย่าง สม่าเสมอ เพราะคิดว่า นักเรียนและผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องเข้าใจหลักสูตรมากนักก็ได้และคิดว่า หลักสูตรผู้รู้และเข้าใจคือผู้บริหารและครูเท่านั้น สอดคล้องกับ แสงเดือน มาลีรักษ์ (2547) ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 พบว่า ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ มีความต้องการร่วมกันวางแผน การนิเทศและติดตามและประเมินผลการนิเทศเพื่อนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับ อภิรติ ผลเต็ม (2551) ที่ศึกษาสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัญหาด้านกำหนดและแจ้งนโยบายการนิเทศ ภายในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนในโรงเรียน ทำหน้าที่การสอนเป็นส่วนใหญ่อาจจะ ไม่มีส่วนร่วมในในการกำหนดและแจ้งนโยบายการนิเทศเท่าที่ควร หรือมีการรับรู้เกี่ยวกับนโยบาย การนิเทศภายในน้อย ในการนิเทศติดตามหลักสูตรนั้น ต้องมีการร่วมกันกำหนดความต้องการใน

การรับกรณีพิเศษ โดยครูผู้สอน หรือผู้ปฏิบัติเป็นผู้กำหนดร่วมกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือผู้บริหาร สำหรับรูปแบบการนิเทศนั้นมีลักษณะนิเทศเพื่อประเมินศักยภาพของครูเองและการนิเทศเพื่อต้องการคำชี้แนะ

4.4.2 ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน

พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่แผนพัฒนาคุณภาพที่ต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ แก้วจินดา (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่นารองปฏิรูปการเรียนรู้การศึกษาชลบุรี พบว่า ส่วนใหญ่สภาพปัญหาการดำเนินงานด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการประกันคุณภาพภายในนั้น จะเห็นว่าแผนพัฒนาคุณภาพจะต้องมีความต่อเนื่อง เป้าหมายชัดเจน ซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญเนื่องจากทำให้โรงเรียนเอกชนมีแนวทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาเองจะต้องมีแผน 3 ปี และแผน 5 ปี และเป็นแผนที่สามารถปฏิบัติได้จริง

4.4.3 ปัญหาการวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ ทวี เพชรพยอม (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่น้อยที่สุดคือการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงหลักสูตร สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ แก้วจินดา (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่นารองปฏิรูปการเรียนรู้การศึกษาชลบุรี พบว่า สภาพการดำเนินงานบริหารด้วยการประกันคุณภาพภายใน สภาพที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือการวิจัยสถานศึกษาและใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนา การวิจัยของโรงเรียนเอกชนเป็นการวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน ไม่มีการวิจัยในการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ อีรัชย์ เนตรณอมศักดิ์ และคณะ (2550) กล่าวว่า ในการกำกับ ดูแลคุณภาพระบบประกันการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ด้วยตนเองนั้น มุ่งให้สถานศึกษาสามารถประเมินตนเองได้ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการพัฒนาหลักสูตรให้สมบูรณ์ตลอดเวลา แนวทางในการประเมินประกอบด้วย การสำรวจสภาพปัญหาและการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดเตรียมฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยอาจเริ่มใช้จากกำหนดจุดเน้นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.4.4 ปัญหาการติดตามผลการใช้หลักสูตร

พบว่า การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ อีรัชย์ เนตรณอมศักดิ์ และคณะ (2550) กล่าวว่าบทบาทของสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำหน้าในการจัดทำหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและควร

ดำเนินการให้เกิดขึ้น โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นตามปกติของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาย่อมไม่สามารถขับเคลื่อนได้ถ้าขาดระบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพ เพราะผลการประเมินถือเป็นภาพสะท้อนสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร ทำให้ได้ข้อสารสนเทศสำคัญในการตัดสินใจใด ๆ การแก้ไขให้หลักสูตรเกิดการขับเคลื่อนไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ทวี เพชรพยอม (2551) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตร มีปัญหาการประชุม สัมมนาให้ครูผู้สอนเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา จะเห็นว่าได้ดำเนินการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินใช้หลักสูตรนั้น รูปแบบของการประชุม การสร้างความเข้าใจร่วมกันในที่ประชุม และมีการนำผลสะท้อนกลับมาใช้ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา